

CZÉBELY LAJOS (Visk, 1951. okt. 29.) költő, író, helytörténész, pedagógus. Földműves családban született Visken (Máramaros megye). 1968-tól az Ungvári Állami Egyetem bölcsészkarának magyar nyelv és irodalom szakos hallgatója. Ungváron tagja lett a *Forrás Stúdió*-nak, jelentős szerepet vállalt az első kárpátaljai magyar polgárjogi mozgalomban.

1973-ban kapott egyetemi oklevelet, ez év őszétől 1994 nyaráig a Gáti Középiskola magyar nyelv és irodalom tanára. Gáton 1988-ban barátaival létrehozták a Kovács Vilmos Kör, alapító tagja a KMKSZ gáti alapszervezetének.

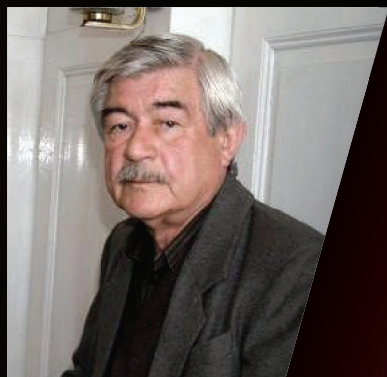
1988-tól a viski református templom orgonistája. 1994-ben hazaköltözik szülőfalujába, s a Viski Kölcsey Ferenc Középiskolában folytatja pedagógiai tevékenységét 2016-ban bekövetkezett nyugdíjaztatásáig. Szeretett községének krónikása lett. A Viski Kölcsey Ferenc Középiskolában létrehozta az első Fodó Sándor emlékmúzeumot.

Fiatal tanárként népköltéssel foglalkozott, s az e tárgyban írt dolgozatait rendszeresen közölték a kárpátaljai és az anyaországi lapok. Verseinek a *Hatodik Síp*, a *Pánsíp*, majd az *Együtt* című folyóirat ad helyet.

1994-ben neki ítélik a *Hatodik Síp* Toll-díját, 2007-ben az *Együtt* Nívó-díját. 2011. október 4-én tevékenysége elismeréseként Schmitt Páltól a *Köztársaság Elnökének Díszoklevele Éremmel* kitüntetést kapta, 2016-ban pedig *Fodó Sándor-díjjal* jutalmazták pedagógiai munkásságát.

M.: *Évszakok ösvényein*. Versek. 1996; *Fehérbe fogyó láng*. Versek. 2013; *Napló 1976–1968* (egy a kárpátaljai magyar tényirodalmat gazdagító napló) 1996; *A viski magyar iskola története*, 1998; *Visk története*, 2002. Több tankönyv szerzője: *Magyar irodalom a 11. osztály számára*, 2004; *Magyar nyelv a 3. osztály számára*, 2013; *Magyar nyelv a 4. osztály számára*, 2015.

(D.Gy.)

CZÉBELY LAJOS • JELEK EGY FÉLSZIGETRŐL

CZÉBELY LAJOS

JELEK EGY FÉLSZIGETRŐL

Tanulmányok, cikkek,
emlékbeszéd
válogatott gyűjteménye

ISBN 978-615-5757-10-5

9 786155 757105

Újabb kézirattal jelentkezett az Intermix Kiadónál Czébely Lajos, aki korábban gazdagította már egy művével a *Kárpátaljai Magyar Könyvek* sorozatot.

A *Jelek egy félszigetről* című, gondosan összeállított és megszerkesztett kézirattal két fejezetben, két témakörbe rendezve szeretnénk könyvalakban eddig meg nem jelent, válogatott írásait az olvasók asztalára tenni.

A kézirat első részében a kárpátaljai magyar irodalmi élet jeles képviselőinek, pályatársainak a helyi kiadóknál megjelent műveiről fejti ki véleményét. Így Balla D. Károly *Sorsunkhoz szegezve*, Vári Fábíán László *Szépbistóriák*, Dupka György–Horváth Sándor–Móricz Kálmán *Sorsközösség* című művét olvasva veti papírra gondolatait, közösségünk iránti aggódással és bizakodással elemzi a szerzők munkáit.

Egy másik értekezésében a „szláv tenger” hullámaival dacoló Viski magyar iskola fennállásának 450. évfordulóját méltatja, bölcs meglátásaival érinti a múltat, a jelent, és bizakodva tekint jövő felé, hogy az intézmény még számos éven át a nyelvsziget szellemi bölcsője legyen.

A közösségbe ágyazottan fejti ki személyes töprengéseit ezerkilencszázötvenhatról. Feleleveníti Fodó Sándor sírkövének felavatásán elhangzott emlékbeszédét. Felvázolja „Kovács Vilmos másik útját”, és azt, hogy a szovjethatalom miként indított akciót a polgárjogokért kiálló kortársai ellen, aminek végeredménye a „vágyak eltörlése” – könyörtelen eszközökkel.

A megbízható küzdőtársra emlékezve közli S. Benedek Andrásné Rozsnyai Líviához írt nyílt levelét. Az első rész záró dolgozata: Adalékok a Viski Református Egyház 16–17. századi történetéhez (A reformáció 500. évfordulójára).

A kézirat második részében a „néprajz vonzásában” született írásait adja közre. Feldolgozza és megidézi a Gáton gyűjtött gyermekmondókákat és játékdalokat, locsolóverseket, szóbeli rejtvényeket, a faluban feljegyzett mondákat. Egy másik gyűjtemény szülőfalujához, Viskhez kötődik. Megszólaltatja gyermekkorától emlékeiben élő és később lejegyzett népköltészetet. Bemutatja az ismerkedési, udvarlási és párválasztási szokásokat, valamint a helyi temetőben barangolva a halottas szokásokat és hiedelmeket.

Megírta a Viski Református Egyházi Énekkar történetét, valamint a viski nép építésztről is értekezik.

A 220 oldalnyi kéziratot korabeli fotókkal, dokumentumokkal gazdagította. (D.Gy.)